

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ
ΒΑΣΙΛΗ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2009**

ΤΑΞΗ Γ΄

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Δίνεται η συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το διάστημα $[2,4]$ και σύνολο τιμών το διάστημα $[-2,2]$. Έστω ότι η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο πεδίο ορισμού της με $f(2)=0$ και $f(4)=1$. Επίσης δίνεται η συνάρτηση g με $g(x) = e^{f(x)} + xf(x)$ για κάθε $x \in [2,4]$.
- i. Να δείξετε ότι υπάρχουν $\chi_1, \chi_2 \in (2,4)$ ώστε $g'(\chi_1)=-2$ και $g'(\chi_2)=2$.
  - ii. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f'(x)e^{f(x)} + xf'(x) + f(x) = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(2,4)$.
  - iii. Να δείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (2,4)$ ώστε $g''(\xi) = (f'(\xi))^2 e^{f(\xi)} + 2f'(\xi)$.
2. Δίνεται συνάρτηση f η οποία είναι ορισμένη και συνεχής στο $\mathbb{R}$ με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν ισχύουν:
 $f(2008)=1$, $f(2009)=10$ και $\frac{f(f(x))}{f(f(x)+2)} = \frac{f(f(x)+3)}{f(f(x)+1)}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε:
- i. Δείξτε ότι $f(2)f(3) = f(4)f(5)$.
  - ii. Δείξτε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\rho \in [2,3]$, τέτοιο ώστε $f^2(\rho) = f(2)f(3)$.
  - iii. Δείξτε ότι η f δεν είναι «1-1».
  - iv. Αν η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[2008,2009]$ και $\chi_1, \chi_2 \in [2008,2009]$, δείξτε ότι υπάρχει ένα μοναδικό $\chi_0 \in [2008,2009]$ τέτοιο ώστε $3f(\chi_0) = f(\chi_1) + 2f(\chi_2)$.

ΤΑΞΗ Γ΄ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

3.

- i. Η f παραγωγίσιμη στο κλειστό $[2,4]$, άρα και συνεχής σε αυτό. Επομένως (θ. μέγιστης- ελάχιστης τιμής), υπάρχουν $\chi_1, \chi_2 \in (2,4)$ ($\chi_1, \chi_2 \neq 2,4$), ώστε $f(\chi_1)=-2$ και $f(\chi_2)=2$. Δηλαδή χ_1, χ_2 θέσεις τοπικών ακροτάτων, οπότε (θ. Fermat) $f'(\chi_1)=0$ και $f'(\chi_2)=0$.

Για κάθε $\chi \in [2,4]$: $g'(\chi) = e^{f(\chi)} f'(\chi) + f(\chi) + \chi f'(\chi)$

$$\begin{aligned} \text{Άρα} \quad g'(\chi_1) &= e^{f(\chi_1)} f'(\chi_1) + f(\chi_1) + \chi_1 f'(\chi_1) \\ &= e^{-2} \cdot 0 + (-2) + 0 = -2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} g'(\chi_2) &= e^{f(\chi_2)} f'(\chi_2) + f(\chi_2) + \chi_2 f'(\chi_2) \\ &= e^2 \cdot 0 + 2 + 0 = 2 \end{aligned}$$

- ii. Είναι $f'(\chi)e^{f(\chi)} + \chi f'(\chi) + f(\chi) = 0 \Leftrightarrow g'(\chi) = 0$

Για την g' , θ. bolzano στο $[\chi_1, \chi_2]$:

1. Η g' συνεχής στο $[\chi_1, \chi_2] \subseteq [2,4]$ ως παραγωγίσιμη σε αυτό. (Η g είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[2,4]$ ως πράξεις διπλά παραγωγισίμων συναρτήσεων στο $[2,4]$ (1))

2. $g'(\chi_1) g'(\chi_2) = (-2)2 = -4 < 0$

Άρα υπάρχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(\chi_1, \chi_2) \subseteq (2,4)$ της εξίσωσης $g'(\chi) = 0$.

- iii. Από (1) και για κάθε $\chi \in [2,4]$ έχουμε:

$$\begin{aligned} g''(\chi) &= e^{f(\chi)} f'(\chi) f'(\chi) + e^{f(\chi)} f''(\chi) + f'(\chi) + f'(\chi) + \chi f''(\chi) \\ &= e^{f(\chi)} (f'(\chi))^2 + (e^{f(\chi)} + \chi) f''(\chi) + 2 f'(\chi) \quad (2) \end{aligned}$$

Για την f' , θ. Rolle στο $[\chi_1, \chi_2]$:

1. Η f' παραγωγίσιμη στο $[\chi_1, \chi_2] \subseteq [2,4]$.

(Η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[2,4]$)

2. $f'(\chi_1) = f'(\chi_2) = 0$

Άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\chi_1, \chi_2) \subseteq (2,4)$ έτσι ώστε:

$$f''(\xi) = 0$$

Τότε από (2) έχουμε:

$$\begin{aligned} g''(\xi) &= e^{f(\xi)} (f'(\xi))^2 + (e^{f(\xi)} + \xi) f''(\xi) + 2 f'(\xi) \\ &= e^{f(\xi)} (f'(\xi))^2 + 0 + 2 f'(\xi) \\ &= e^{f(\xi)} (f'(\xi))^2 + 2 f'(\xi) \end{aligned}$$

2.

- i. Είναι $f(\chi) > 0$ για κάθε $\chi \in \mathbb{R}$ (σταθερό πρόσημο).

Άρα, θ. ενδιαμέσων τιμών, υπάρχει $\lambda \in (2008, 2009)$ τέτοιο ώστε $f(\lambda) = 2 \in (1, 10)$

Στην $\frac{f(f(x))}{f(f(x)+2)} = \frac{f(f(x)+3)}{f(f(x)+1)}$ για $\chi = \lambda$ έχουμε:

$$\frac{f(2)}{f(2+2)} = \frac{f(2+3)}{f(2+1)} \Leftrightarrow f(2)f(3) = f(4)f(5).$$

ii. Έστω $h(\chi) = f^2(\chi) - f(2)f(3)$, $\chi \in [2, 3]$.

Για την h , θ. bolzano στο $[2, 3]$:

3. Η h συνεχής στο $[2, 3] \subseteq \mathbb{R}$. (Η h είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων στο $\mathbb{R}$)

$$4. h(2) = f^2(2) - f(2)f(3) = f(2)(f(2) - f(3))$$

$$h(3) = f^2(3) - f(2)f(3) = f(3)(f(3) - f(2))$$

Άρα $h(2)h(3) = -f(2)f(3)(f(2) - f(3))^2 \leq 0$ ($f(\chi) > 0$ για κάθε $\chi \in \mathbb{R}$)

a. Αν $f(2) \neq f(3)$ τότε $h(2)h(3) < 0$, οπότε σύμφωνα με το θ. bolzano, υπάρχει ένα $\rho \in (2, 3)$ τέτοιο ώστε $h(\rho) = 0$. (1)

b. Αν $f(2) = f(3)$ τότε $h(2)h(3) = 0 \Leftrightarrow h(2) = 0$ ή $h(3) = 0$
Δηλαδή $\rho = 2$ ή $\rho = 3$. (2)

Άρα από (1) και (2) υπάρχει ένα τουλάχιστον $\rho \in [2, 3]$, τέτοιο ώστε $h(\rho) = 0 \Leftrightarrow f^2(\rho) = f(2)f(3)$.

iii. Είναι $f^2(\rho) = f(2)f(3)$, $\rho \in [2, 3]$

Ομοίως $f^2(\kappa) = f(4)f(5)$, $\kappa \in [4, 5]$

Άρα $f^2(\rho) = f^2(\kappa) \Leftrightarrow f(\rho) = f(\kappa)$ ($f(\chi) > 0$ για κάθε $\chi \in \mathbb{R}$)

Όμως $\rho \neq \kappa$ γιατί $[2, 3] \cap [4, 5] = \{\}$.

Άρα η f δεν είναι «1-1».

iv. Η f είναι γνησίως αύξουσα και συνεχής στο $A = [2008, 2009]$

Άρα $f(A) = [f(2008), f(2009)] = [1, 10]$

Όμως $\chi_1, \chi_2 \in A$, άρα :

$$1 \leq f(\chi_1) \leq 10$$

$$1 \leq f(\chi_2) \leq 10$$

Επομένως $3 \leq f(\chi_1) + 2f(\chi_2) \leq 30 \Leftrightarrow 1 \leq \frac{f(\chi_1) + 2f(\chi_2)}{3} \leq 10$

Άρα $\frac{f(\chi_1) + 2f(\chi_2)}{3} \in f(A)$ και επομένως υπάρχει

$\chi_0 \in [2008, 2009]$ τέτοιο ώστε

$$f(\chi_0) = \frac{f(\chi_1) + 2f(\chi_2)}{3} \Leftrightarrow 3f(\chi_0) = f(\chi_1) + 2f(\chi_2).$$

Το χ_0 είναι μοναδικό γιατί η f είναι γνησίως αύξουσα στο A .